

KONFERENSIYALAR UZ

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**V RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATION G'OYA
VA YECHIMLAR**

IYUL, 2025

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.uz>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, iyul

TOSHKENT-2025

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar. V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 5-son (iyul, 2025-yil). – 107 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 22-iyul

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Muxsinova Musallamxon

TABIY FANLARDA HAYOTIY MUAMMOLAR YECHIMI

(FIZIKA VA MATEMATIKA ASOSIDA) 5-7

TEXNIKA FANLARI

Baxriddinov Nodirbek

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA INNOVATSION FAOLIYATNI DAVLAT TOMONIDAN

QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARI: AQSh VA YeVROPA TAJRIBASI 8-11

TARIX FANLARI

To'uchiyeva Dilnoza

ZOMIN TUMANINING IQTISODIY TARIXI XUSUSIDA (2013-2024 YILLAR) 12-19

Норов Шухрат

ИСТОРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФОРМИРОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СРЕДИ

МОЛОДЕЖИ 20-25

Bazarbayeva Nilufar

O'ZBEK MILLIY HUNARMANDCHILIGI TARIXI XUSUSIDA 26-29

IQTISODIYOT FANLARI

Qo'chqarov Baxtiyor

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA AYLANMA MABLAG'LARDAN FOYDALANISHNI

TAKOMILLASHTIRISH ORQALI IQTISODIY FAOLLIKNI TA'MINLASH YO'LLARI 30-34

Кайыбеков Парахат

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ АВТОМОБИЛЬНЫМИ ТРАНСПОРТНЫМИ

УСЛУГАМИ В УЗБЕКИСТАНЕ 35-41

Ibragimov Jakhongir

SANOAT KORXONALARIDA YASHIL INNOVATSIYALARNI JORIY QILISHGA EKSTERMAL IQLIM

O'ZGARISHLARI TA'SIRINI BAHOLASH 42-45

FALSAFA FANLARI

Mamadiyarova Malika

GLOBAL O'ZGARISHLAR SHAROITIDA OILAVIY QADRIYATLAR TRASFORMATSIYASI 46-48

Ro'ziyev Maqsud

ABULHASAN BAXMANYOR MA'NAVIY MEROSIDA TA'LIM VA TARBIYA MASALALARI 49-52

FILOLOGIYA FANLARI

Tursinbaev Ilham

BOLALAR POEMALARIGA OID TADQIQOTLAR TAHLILI 53-57

Pulatjonova Muxtasar

HOW DO UZBEK LEARNERS USE DISCOURSE MARKERS IN ENGLISH SPEAKING: A LEARNER

CORPUS ANALYSIS 58-60

Abdulxayeva Nodirabegim

TRANSLATION OF REALIA IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION 61-63

Absalomova Feruza

KOREYS TILI O'RGATISHDA O'QUVCHI MOTIVATSIYASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR:
IJTIMOIY-PSIXOLOGIK VA MADANIY KONTEKST 64-68

GEOGRAFIYA FANLARI

Nazirov Mirjalol

FARG'ONA VILOYATIDAGI MIGRATSION JARAYONLARNING RETROSPEKTIV TAHLILI VA
HUDUDIIY DEMOGRAFIK JARAYONLARGA TA'SIRI 69-71

YURIDIK FANLARI

Tog'onova Jemala

MEDIATSIYADA ADVAKATNING RO'LI 72-76

Shomurodov Sanjar

SUN'IY INTELLEKT MAHSULOTLARINI MUHOFAZA QILISHDA HUQUQIY MUVOFIQLIK
MASALASIDA YAGONA XALQARO KONVENSIYA ZARURATI 77-80

Qilichev Nosirbek

SPORT TAVAKKALCHILIGI – QILMISHNING JINOIYLIGINI ISTISNO QILUVCHI HOLAT
SIFATIDA 81-84

Xolmo'minova Barchinoy

DAVLAT PENSIYALARINING TURLARI VA ULARNI TAYINLASHNING O'ZIGA XOS
XUSUSIYATLARI 85-90

PEDAGOGIKA FANLARI

Таджибаева Альбина

РЕФЛЕКСИВНАЯ ПРАКТИКА В ОБУЧЕНИИ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ И СТРАТЕГИИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТРАСК..... 91-96

Собирова Гулибарно

ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДИКИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ
РУССКОГО ЯЗЫКА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ СРЕДЫ..... 97-101

TIBBIYOT FANLARI

Numonjonov Asrorjon, Mansurova Nargiza

ICHKI MUHIT REZONANSINING MIGREN TRIGGERLARIGA TA'SIRI: TIZIMLI VA ICHAK
FAKTORLARINING INTEGRATSIYASI 102-104

PSIXOLOGIYA FANLARI

Kurbonov Munis

KASBIY IDENTIFIKATSIYA JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH..... 105-107

TIBBIYOT FANLARI**ICHKI MUHIT REZONANSINING MIGREN TRIGGERLARIGA TA'SIRI:
TIZIMLI VA ICHAK FAKTORLARINING INTEGRATSIYASI****Numonjonov Asrorjon Abrorjon o'g'li**

Toshkent pediatriya tibbiyot insituti 1-bosqich magistri

E-mail: asrornumonjonov4@gmail.com

Tel: +998 91 395 55 54

Toshkent, O'zbekiston

Mansurova Nargiza Asrorovna

pHD, dotsent

Toshkent, O'zbekiston

Annotatsiya. Migren bu nevrologik kasallik bo'lib, bosh og'rig'i sindromlari orasida eng keng tarqalgan va surunkali og'riq sindromlaridan biridir. Migren boshning bir tomonida pulsatsiyalovchi, kuchli og'riq bilan kechadi va bemorlarning hayot sifatini sezilarli darajada kamaytiradi. Keng qamrovli tadqiqotlarga qaramay, migrenning asosiy mexanizmlari hali ham yaxshi o'rganilmagan. So'nggi yillarda tadqiqotchilarning e'tibori migren patogenezi asosiy rol o'ynashi mumkin bo'lgan yallig'lanish jarayonlariga qaratildi. C-reaktiv oqsil kabi yallig'lanish belgilarini o'rganish yangi terapevtik maqsadlarni aniqlashga va migren tashxisini yaxshilashga yordam beradi. Bundan tashqari, gormonal omillar, ayniqsa progesteron darajasi, migren hurujlarining chastotasi va intensivligiga, ayniqsa ayollarda sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Ushbu gormonal o'zgarishlarni o'rganish ko'proq yangi davolash yondashuvlarini ishlab chiqishga olib kelishi mumkin. Shuningdek, muhim jihat — bu oshqozon-ichak traktining holati, xususan, tizimli yallig'lanishga va migrenga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan ichak mikroflorasi. Koprogrammani o'tkazish bizga ichak mikroflorasi va migren hurujlari o'rtasidagi munosabatni yaxshiroq tushunishga imkon beradi. Shunday qilib, ushbu omillarni har tomonlama o'rganish migrenning patogenezi chuqurroq tushunishga yordam beradi va uni davolash va oldini olish uchun yangi yo'llarni ochishi mumkin.

Kalit so'zlar: Migren, Yallig'lanish, C-reaktiv oqsil, Progesteron, Gormonal omillar, Ichak mikroflorasi, Oshqozon-ichak trakti, Koprogramma, Neyroyallig'lanish.

**THE IMPACT OF INTERNAL ENVIRONMENTAL RESONANCE ON MIGRAINE
TRIGGERS: INTEGRATION OF SYSTEMIC AND GUT FACTORS****Numonjonov Asrorjon Abrorjon ogli**

1st-Year Master's Student, Tashkent Pediatric Medical Institute

Mansurova Nargiza Asrorovna

PhD, Associate Professor

Annotation. Migraine is a neurological disorder, one of the most common and chronic pain syndromes among headache disorders. It is characterized by pulsating, severe pain on one side of the head and significantly reduces the quality of life of patients. Despite extensive research, the underlying mechanisms of migraine remain poorly understood. In recent years, researchers have focused their attention on the inflammatory processes that may play a key role in migraine pathogenesis. Studying inflammation markers such as C-reactive protein can help identify new therapeutic targets and improve migraine diagnosis. Additionally, hormonal factors, particularly progesterone levels, have a significant impact on the frequency and intensity of migraine attacks, especially in women. Exploring these hormonal changes could lead to the development of new treatment approaches. Another crucial aspect is the condition of the gastrointestinal tract, specifically the gut microbiota, which could influence systemic inflammation and migraines. Performing coprogram tests will allow us to better understand the relationship between gut microbiota and migraine attacks. Therefore, a comprehensive study of these factors

could help deepen our understanding of migraine pathogenesis and open new pathways for its treatment and prevention.

Key words: Migraine, Inflammation, C-reactive protein, Progesterone, Hormonal factors, Gut microbiota, Gastrointestinal tract, Coprogram, Neuroinflammation.

DOI: <https://doi.org/10.47390/Ydif-Res5/No-22>

Dolzarbligi

Migren – bu dunyodagi eng keng tarqalgan nevrologik kasalliklardan biri bo'lib, bosh og'rig'i sindromlari orasida eng keng tarqalgan va surunkali og'riq sindromlaridan biridir [1]. Migren boshning bir tomonida pulsatsiyalovchi, kuchli og'riq bilan kechadi va bemorlarning hayot sifatini sezilarli darajada kamaytiradi [1]. Qayta-qayta uchraydigan, hayot sifatini pasaytiruvchi bu kasallikning patogenezi hanuz to'liq aniqlanmagan [2]. So'nggi yillarda migrenning rivojlanishida ichki muhit rezonansi, ya'ni organizmdagi gormonal, yallig'lanish va mikrobiomaviy omillarning o'zaro ta'siri muhim omil sifatida qaralayapti [3][1]. S-reaktiv oqsil, progesteron, CGRP, serotonin va ichak mikrobiotasidagi o'zgarishlar migren triggerlari sifatida ishtirok etadi [4][5][3][6]. Mazkur tizimni chuqur o'rganish orqali kasallikni chuqurroq tushunish, yangi, individual davolash va profilaktika strategiyalarini ishlab chiqish imkoniyati paydo bo'ladi [1][7].

Maqsad

Migren patogenezida ichki muhitning turli omillarini (gormonal, yallig'lanish, mikrobiota) tahlil qilish va ularning kasallik simptomlarini shakllantirishdagi integratsiyalashgan ta'sirini baholash.

Metod va natijalar

1. **Yallig'lanish va S-reaktiv oqsil (CRP):** CRP darajasining ortishi, ayniqsa, aurasiz migrenli bemorlarda yuqori bo'lib, u miya to'qimalarida neyroyallig'lanish, gematoensefalik to'siq buzilishi va oksidlovchi stressni kuchaytiradi [4][6][7]. Bu og'riqni intensivlashtiradi va xurujlarni tezlashtiradi.

2. **Gormonal omillar:** Progesteron – GABA-A retseptorlarini faollashtiruvchi va yallig'lanishga qarshi neyrosteroid bo'lib, tomirlarning barqarorligini ta'minlaydi [5]. Estrogenning keskin pasayishi CGRP va serotoninni o'zgartiradi, bu esa migren xurujlarini kuchaytiradi [5][1].

3. **Ichak mikrobiotasi:** Ichak mikrobiotasi – bu 100 triliondan ortiq mikroorganizmlar yig'indisi bo'lib, u migren rivojlanishida ishtirok etadi [3][2]. Ichakda foydali bakteriyalarning kamayishi (disbioz) quyidagi mexanizmlarni chaqiradi: serotonin sintezining buzilishi, QZYK (SCFA) ishlab chiqarilmasligi, NF-κB yo'llari orqali yallig'lanishni kuchayishi [3][8][9].

4. **Probiotiklar va vitaminlar:** Probiotiklar ichak shilliq qavatini mustahkamlab, GABA va serotonin ishlab chiqarilishini rag'batlantiradi [1][2]. Vitamin D3 mikrobiotani modulyatsiya qilishi va yallig'lanish biomarkerlarini pasaytirishi mumkin [1][10].

5. **SEEDS strategiyasi:** Sleep, Exercise, Eating, Daily routine, Stress reduction tamoyillari migrenning oldini olish va xurujlarni kamaytirishda muhim rol o'ynaydi [1][2].

Xulosa

Migren – bu nafaqat nevrologik, balki tizimli va immunogormonal muvozanat bilan bog'liq kasallikdir [3][1]. Ichki muhit rezonansining buzilishi orqali gormonal, yallig'lanish va mikrobiota mexanizmlar bir-birini kuchaytiradi va migren patogeneziga olib keladi [4][5][3].

Mazkur tizimni chuqur o'rganish – diagnostika va davolashda yangi yondashuvlarni ishlab chiqishga zamin yaratadi [6][1]. Probiotik terapiya, SEEDS tamoyili va vitamin D3 bilan muvozanatli yondashuv orqali individual davolash rejalari tuzish mumkin [1][10]. Kelajakda bu yo'nalishlarda randomizatsiyalangan klinik tadqiqotlar olib borilishi zarur.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Gazerani P. et al. *The brain, the eating plate, and the gut microbiome in migraine*. Nutrients. 2024.
2. Arzani M. et al. *Gut-brain axis and migraine: a review*. J Headache Pain. 2020.
3. Crawford J.A. et al. *Gut microbiota and its role in migraine*. Neurobiology of Pain. 2022.
4. He W. et al. *Microglial NLRP3 inflammasome activation mediates IL-1 β release in migraine*. J Pain Res. 2019.
5. Koseoglu S. et al. *Hormonal changes and their impact on migraine*. J Clin Endocrinol Metab. 2019.
6. Camara-Lemarroy C.R. et al. *Systemic inflammation and migraine pathophysiology*. J Inflamm. 2016.
7. Vanmolkot F.H., de Hoon J.N. *Increased CRP in migraine*. Cephalalgia. 2007.
8. Qu K. et al. *Gut microbiota, metabolites and migraine: MR study*. Front Microbiol. 2024.
9. Silva Y.P. et al. *SCFAs from gut microbiota in gut-brain communication*. Front Endocrinol. 2020.
10. Slavin M. et al. *Dietary magnesium and migraine*. Headache. 2021.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 22-iyul

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar. V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
1-jild, 5-son (iyul, 2025-yil). – 107 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 22-iyul

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.